

ศักยภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอขามสะแกแสง
จังหวัดนครราชสีมา

POTENTIA OF TAMBON HEALTH PROMOTING HOSPITAL
KHAM SAKAESANG DISTRICT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

ประเสริฐ ภูมิโคกรักษ์¹

Prasert Phumkhokrak

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แพทย์ที่ปรึกษา และบุคลากรสนับสนุนหน่วยบริการปฐมภูมิโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 59 คน 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเขตอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา 7 แห่ง 3) ผู้รับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 385 คน และ 4) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ ตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน ในเขตอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 301 คน ผลการศึกษา พบว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ทั้ง 7 แห่ง มีศักยภาพในด้านการบริการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการ และด้านการมีส่วนร่วม เนื่องจาก โรงพยาบาล มีนโยบาย และเป้าหมายที่ชัดเจน เน้นการบริการประชาชน มีเทคโนโลยี อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมให้บริการและการปฏิบัติงานขององค์กร บุคลากรมีความรู้ ความชำนาญพร้อมที่จะบริการประชาชนอย่างเอาใจใส่ และมีความเป็นธรรม มีการปฏิบัติตามโครงการโรงพยาบาลสาธารณสุข ยุคใหม่ เพื่อคนไทยสุขภาพดีมีรอยยิ้ม และการเข้าร่วมกิจกรรมของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ ตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

ABSTRACT

This study aimed to study the competencies of Tambon Health Promoting Hospitals in Kham Sakaesaeng District, Nakhon Ratchasima Province. Data were collected from samples consisted of 1) 59 administrators, medical advisors and supporting personnel of primary care unit in Tambon Health Promoting Hospitals, 2) 7 Tambon Health Promoting Hospitals in Kham Sakaesaeng District, Nakhon Ratchasima Province, 3) 385 service users of Tambon Health Promoting Hospitals in Kham Sakaesaeng District and, 4) 301 health officers, village

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40002

¹ A graduate student of Local Government Department, College of Local Administration, Khon Kaen University, Khon Kaen 4002

health volunteers, private and public representatives in Kham Sakaesaeng District, Nakhon Ratchasima Province. The results revealed that all of 7 Tambon Health Promoting Hospitals had their competencies in aspect of management, personnel, materials and facilities, service and participation. This came from those hospitals had their distinct policies and goals, focused on public services with technological equipments and facilities ready for their organizational services and performances. Their personnel had knowledge and expert ready for public services with carefulness and fairness. They performed in accordance with the Modern Hospital Project for Thai Good Health and Smile and also participated in all activities of health officers, village health volunteers, private and public representatives of Tambon Health Promoting Hospitals in Kham Sakaesaeng District, Nakhon Ratchasima Province.

Key Words: Potential, Tambon Health Promoting Hospital

e-mail address: oc_man@hotmail.com

คำนำ

จากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งทำให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้ แต่ประชาชนมักจะเชื่อถือและไปแออัดอยู่ที่โรงพยาบาลขนาดใหญ่ และแนวโน้มการเกิดโรคที่เป็นภาระต่อสังคมและประเทศชาติ เปลี่ยนเป็นโรคเรื้อรังที่เกิดจากพฤติกรรมและสามารถป้องกันได้ เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ และมะเร็ง การยกระดับสถานีนอามัยที่มีกว่า 9 พันแห่งเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จึงเป็นจุดเปลี่ยนระบบสาธารณสุขครั้งสำคัญที่จะพัฒนาระบบบริการสุขภาพของ ประเทศไทย

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีการจัดระบบการทำงานโดยมุ่งเน้นภารกิจ ได้แก่ บทบาทด้านการส่งเสริมสุขภาพ บทบาทด้านการรักษาพยาบาล บทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรค บทบาทด้านการฟื้นฟูสภาพ และบทบาทด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยกระทรวงสาธารณสุขได้ นำนโยบายสู่การปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพสถานีนอามัยเพื่อตอบสนองต่อการแก้ปัญหาและนโยบายดังกล่าว ซึ่งมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นบริการสุขภาพเชิงรุก จัดบริการเยี่ยมบ้าน จัดการดูแลส่งเสริมสุขภาพทั้งในกลุ่มคนปกติและกลุ่มเสี่ยง ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม ที่สำคัญคือให้ประชาชนและผู้บริการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง โดยระยะเริ่มแรก ให้ใช้กฎระเบียบหรือประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับ สถานีนอามัยในการรองรับการทำงานของโรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพตำบลในระยะแรกไปก่อน หลังจากนั้น ให้มีการออกกฎกระทรวงหรือ ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข เพื่อรองรับอำนาจหน้าที่และสนับสนุนการทำงานในอนาคต(สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2553)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้จะเป็นการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสอบถาม และการตรวจสอบรายการ (Check-list) จากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ แพทย์ที่ปรึกษา และบุคลากรสนับสนุนหน่วยบริการปฐมภูมิโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 59 คน
2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเขตอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา 7 แห่ง
3. ผู้รับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 385 คน
4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ ตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน ในเขตอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 301 คน

โดยนำ แนวคิดนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาใช้ประกอบในการศึกษาครั้งนี้ เพื่ออธิบายตามวัตถุประสงค์ที่ทำการศึกษาในประเด็นต่างๆ

ผลการศึกษา

1. การศึกษาศักยภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ด้านโครงสร้างทางการบริการ ทรัพยากรด้านบุคลากร ทรัพยากรด้านวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวก และการปฏิบัติตามโครงการโรงพยาบาลสาธารณสุขยุคใหม่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเขตอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมาได้รับนโยบายมาจาก สำนักงานสาธารณสุขอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา โดยกำหนดนโยบาย เน้นในด้านการบริการประชาชนที่ดี การปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบ ข้อบังคับ และ วินัยข้าราชการ การสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงภูมิทัศน์ การร่วมมือของประชาชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและภาคีเครือข่าย

ศักยภาพของโรงพยาบาล คือ มีนโยบาย และเป้าหมายที่ชัดเจน เน้นการบริการประชาชน การปฏิบัติงานโดยยึดกฎระเบียบ มีเทคโนโลยี อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมให้บริการและการปฏิบัติงานขององค์กร

ด้านทรัพยากรบุคคลมีการแต่งตั้งแพทย์และบุคลากรให้สนับสนุนหน่วยการปฐมภูมิ พบว่า นายแพทย์ ปฏิบัติการ แพทย์ที่ปรึกษา เกษตรกรปฏิบัติการ ทันตแพทย์ปฏิบัติการ นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขปฏิบัติงาน (อายุรเวช) และ เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข ปฏิบัติงาน (แพทย์แผนไทยประยุกต์)

จะได้รับมอบหมายให้ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ โดย 1 ท่าน จะดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นจำนวน 2 โรงพยาบาล

ด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่สำคัญในการให้บริการและการปฏิบัติงานขององค์กรที่เหมาะสม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แพทย์ที่ปรึกษา และบุคลากรสนับสนุนหน่วยบริการปฐมภูมิโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีความรู้ความเข้าใจมีความรู้ความเข้าใจดี

ความชำนาญในการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 7 แห่ง พบว่า แพทย์ที่ปรึกษา และบุคลากรสนับสนุนหน่วยบริการปฐมภูมิโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีความชำนาญในการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเรื่อง การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการหรือคนทั่วไป แต่ยังขาดความชำนาญในการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเรื่องนโยบายของโรงพยาบาลต้องกำหนดขึ้น อย่างชัดเจนโดยให้น้ำหนักการส่งเสริมสุขภาพควบคู่ไปกับคุณภาพการรักษาพยาบาล

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจ และความชำนาญเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ของแพทย์ที่ปรึกษา และบุคลากรสนับสนุนหน่วยบริการปฐมภูมิโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สามารถบอกความพร้อมและศักยภาพในด้านบุคลากรได้ว่า บุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีศักยภาพและพร้อมที่จะปฏิบัติงาน

ผลจากการตรวจสอบรายการ (Check-list) โดยใช้เกณฑ์ประเมิน 3D และสังเกตโดยผู้ศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามโครงการโรงพยาบาลสาธารณสุขยุคใหม่ เพื่อคนไทยสุขภาพดี มีรอยยิ้ม ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเขตอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 7 แห่ง มีการปฏิบัติตามโครงการโรงพยาบาลสาธารณสุขยุคใหม่ เพื่อคนไทยสุขภาพดี มีรอยยิ้ม ร้อยละ 100 ซึ่งสามารถบอกศักยภาพในด้านการเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในด้านบรรยากาศที่ดี ด้านการบริการที่ดี และด้านการบริหารจัดการที่ดี

2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

ด้านบุคลากร พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นในเรื่อง การตอบข้อคำถาม ชัดชัดแจ้ง ข้อเสนอของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้อยละ 92.70 รองลงมาการต้อนรับจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้อยละ 92.20 และน้อยที่สุดในเรื่องความเป็นธรรมชาติในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เช่น การให้บริการตามลำดับคิว ไม่เลือกปฏิบัติ ร้อยละ 81.30 ตามลำดับ

ด้านสถานที่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นในเรื่อง ความสะดวกสบายของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้อยละ 99.00 รองลงมาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความสะดวกในการเดินทางมารับบริการ ร้อยละ 98.40 และ น้อยที่สุดในเรื่องความสะอาดของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้อยละ 96.10 ตามลำดับ

ด้านการบริการ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น ในเรื่อง โดยรวมแล้วมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้อยละ 97.40 รองลงมาความรู้สึกภายหลังจากการพบเจ้าหน้าที่ของ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้อยละ 97.10 และ น้อยที่สุดในเรื่องประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้อยละ 70.10 ตามลำดับ

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา สนับสนุนศักยภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใน ด้านบุคลากร ที่มีความรู้ความชำนาญ พร้อมทั้งจะบริการประชาชนอย่างเอาใจใส่ และมีความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ด้านสถานที่ที่มีการปรับปรุงอย่างสวยงาม สะอาดและปลอดภัย รวมถึงการให้บริการประชาชนอย่างเป็นมิตร รวดเร็ว ทำให้ความรู้สึกรักของประชาชนภายหลังจากการพบเจ้าหน้าที่เปลี่ยนไปในทางที่ดี ซึ่งเป็นการให้บริการเชิงรุกด้านสุขภาพแก่ประชาชน และประชาชนสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานได้อย่างทั่วถึงและทัดเทียม

3. การเข้าร่วมกิจกรรมของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ ตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน

เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่าได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนา รพ.สต การเข้าร่วมกิจกรรม / โครงการต่างๆ ที่ทาง รพ.สต จัดขึ้น ร้อยละ 100 รองลงมาได้เข้าร่วมการดูแลสิทธิประโยชน์ด้านสาธารณสุขของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเป็นแกนนำในการประสานงานกับกลุ่มผู้นำ ร้อยละ 85.70 และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้เข้าร่วมการดูแลการส่งไปและรับกลับ พร้อมข้อมูลสุขภาพของผู้ป่วย ร้อยละ 42.90 ตามลำดับ

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ พบว่า ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนา รพ.สต ร้อยละ 99.70 รองลงมา มีบทบาทในการจัดการสุขภาพของชุมชน ร้อยละ 98.30 และน้อยที่สุด เข้าร่วม ในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ระดมทุน ดำเนินการและติดตามงาน ร้อยละ 58.50 ตามลำดับ

ผู้นำชุมชน ตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ได้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครจิตอาสาในการดูแลผู้ป่วยขณะรอรับบริการ ร้อยละ 100 รองลงมา ได้เข้าร่วมออกตรวจเยี่ยมบ้าน ร้อยละ 78.10 และน้อยที่สุดได้เข้าร่วมเป็นผู้สื่อข่าวสารสาธารณสุขระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในหมู่บ้าน นัดหมายเพื่อนบ้านมารับบริการสาธารณสุข แจ้งข่าวสารสาธารณสุข เช่น การเกิดโรคติดต่อที่สำคัญ หรือโรคระบาดในท้องถิ่น ตลอดจนข่าวความเคลื่อนไหวในกิจกรรมสาธารณสุข ร้อยละ 28.50 ตามลำดับ

การเข้าร่วมกิจกรรมของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ ตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน เป็นอีกหนึ่งศักยภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ ตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน ทำให้การประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้แก่ประชาชน รวมถึงการระดมความคิดเห็นต่างๆ เข้าถึงประชาชน ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในการสร้างการเข้าหาประชาชนการร่วมกันคิด วางแผน ระดมทุน ดำเนินงาน ติดตาม และการพัฒนาโรงพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักประชาธิปไตย ยอมรับเสียงส่วนใหญ่ที่ชอบธรรม

อภิปรายผล

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 7 แห่ง มีการปฏิบัติตามโครงการโรงพยาบาลสาธารณสุขยุคใหม่ เพื่อคนไทยสุขภาพดี มีรอยยิ้ม ในด้านการปรับปรุงระบบโครงสร้าง บรรยากาศ (Structure) ด้านบริการทั่วไป (Service) และ ด้าน การบริหารจัดการ (System)

2. ด้านบุคลากร ประชาชนมีความคิดเห็น ในเรื่อง การตอบข้อคำถาม ข้อชี้แจง ข้อสงสัยของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล การต้อนรับจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และการพูดจา และความเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ความสนใจ ความเอาใจใส่ ด้านสถานที่ ประชาชนมีความคิดเห็น ในเรื่อง ความสะดวกสบายของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และ ด้านการบริการ ประชาชนมีความคิดเห็นในเรื่อง โดยรวมแล้วท่านพึงพอใจต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นผลมาจากการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเขตอำเภอสามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ที่ว่า “บริหารก้าวหน้า วิชาการก้าวไกล ใส่ใจบริการ มาตรฐานPCA”

3. ข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอสามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ในด้านบุคลากร พบว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอสามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา มีแพทย์เพียงจำนวน 3 คน เภสัชกรปฏิบัติการ จำนวน 3 คน ทันตแพทย์ปฏิบัติการ จำนวน 3 คน นักกายภาพบำบัด จำนวน 3 คน นักจิตวิทยา จำนวน 1 คน เจ้าพนักงานสาธารณสุข ปฏิบัติงานอายุรเวช จำนวน 1 คน และ เจ้าพนักงานสาธารณสุข ปฏิบัติงาน แพทย์แผนไทยประยุกต์ จำนวน 1 คน และไม่มีแนวโน้มที่จะรับบุคลากรเพิ่ม ซึ่งเป็นที่น่ากังวลในเรื่องของการให้บริการแก่ประชาชนผู้รับบริการที่ไม่ทั่วถึง

4. การเข้าร่วมกิจกรรมของเจ้าหน้าที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอสามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า เรื่องการเข้าร่วมกิจกรรม / โครงการต่างๆ ที่ทาง รพ.สต จัดขึ้น ร้อยละ 76.03 รองลงมาเข้าร่วมดูแลสิทธิประโยชน์ด้านสาธารณสุขของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเป็นแกนนำในการประสานงานกับกลุ่มผู้นำ ร้อยละ 59.80 ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชัย ศุภวงศ์ และคณะ (2552) ได้กล่าวว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หมายถึง การยกระดับศักยภาพของสถานอนามัย / ศูนย์สุขภาพชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยบริการสาธารณสุขปฐมภูมิในระดับตำบล โดยมุ่งให้มีคุณลักษณะสำคัญ มีขอบเขตการดำเนินการ บริการสาธารณสุขผสมผสาน ทั้งด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ รวมทั้งการจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยมีจุดเน้นในเรื่องความเชื่อมโยงและมีส่วนร่วม โดยมีความเชื่อมโยงกับบริการสุขภาพในระดับอื่น ในการดูแลผู้ป่วยเฉพาะรายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการดำเนินงาน ของประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่น พื้นที่การทำงานมีเขตพื้นที่รับผิดชอบ (catchment area) อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

1.1 เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีน้อย และไม่มีแนวโน้มที่จะรับบุคลากรเพิ่ม จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน ได้แก่ การรับอาสาสมัครจิตอาสา โดยความสมัครใจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน การเปิดรับลูกจ้างชั่วคราว

1.2 ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศจะเจริญก้าวหน้า ในทุกประเภทงาน วัสดุราคาถูกลง และมีอายุการใช้งานได้นาน สะดวกในการใช้ จำเป็นต้องมีให้เพียงพอ

1.3 ควรมีการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงพยาบาลให้มีความชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. 2553. **แผนยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2552 – 2555.**(อัดสำเนา).

ชูชัย ศุภวงศ์ และคณะ. 2552. **คู่มือการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล.**

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล : กรุงเทพฯ.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. **การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.** พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ล้อม ไย้มสุวรรณรัตน์. 2550. **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล**

และ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา.รายงานการศึกษา.

วรชาติ จำริญพัฒน์. 2553. **บทบาทของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขต**

ตรวจราชการ 12.สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา.